

**Socijaldemokrate
Crne Gore**

Broj: 230-22/VI

Podgorica, 20.6.2022. godine

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	20-06 20 22 GOD.
KLASIFIKACIO: BROJ:	14-5/22-1
VEZA:	
EPA:	496 XXVII
SKRAĆENICA:	

SKUPŠTINA CRNE GORE

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore, i odredbi člana 130 i 131 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnosimo **PREDLOG ZAKONA O ZAŠTITI STRATEŠKIH NACIONALNIH INTERESA U „AERODROMIMA CRNE GORE“ AD**, radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

Poslanici:

dr Damir Šehović

mr Boris Mugoša

Ivan Brajović

Predstavnik predlagača je **dr Damir Šehović**.

ZAKON O ZAŠTITI STRATEŠKIH NACIONALNIH INTERESA U „AERODROMIMA CRNE GORE“ AD

Član 1

Ovim zakonom se utvrđuje strateški nacionalni interes Crne Gore u „Aerodromima Crne Gore“ AD.

Član 2

Crna Gora zadržava većinsko državno vlasništvo u privrednom društvu „Aerodromi Crne Gore“ AD.

Zabranjuje se privatizacija, valorizacija po modelu koncesije, kao i bilo koja druga radnja koja bi dovela u pitanje većinsko vlasništvo države iz stava 1 ovog člana, ili značila faktičko otuđenje „Aerodroma Crne Gore“ AD.

Član 3

Crna Gora će iz budžetskih, sopstvenih sredstava „Aerodroma Crne Gore“ AD, ili kreditnih sredstava koje bi „Aerodromi Crne Gore“ AD ili država obezbijedili, stvoriti finansijske i druge pretpostavke za održivu valorizaciju ovog privrednog društva, a sve u cilju zaštite strateških nacionalnih interesa u oblasti aviosaobraćaja i očuvanja aviodostupnosti, što je od presudnog značaja za razvoj turističke i ukupne privrede i ekonomsku nezavisnost države.

Član 4

Crne Gore će, u cilju zaštite interesa iz člana 1 ovog zakona, prilagoditi plan razvoja aerodromske i druge infrastrukture, i sprovesti sve druge radnje neophodne za unaprjeđenje aviosaobraćaja.

Član 5

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore.

OBRAZLOŽENJE:

I Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje zakona sadržan je u odredbama člana 16 tačke 5 Ustava Crne Gore, kojima je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II Razlozi za donošenje zakona

Imajući u vidu da je aviodostupnost države od posebnog interesa za razvoj turističke i ukupne privrede, kao i ekonomsku nezavisnost Crne Gore, ovim zakonom se utvrđuje strateški nacionalni interes Crne Gore u oblasti aviosaobraćaja.

U cilju očuvanja jednog od najvrjednijih razvojnih resursa naše države, zakonom se propisuje obaveza očuvanja većinskog državnog vlasništva u privrednom društvu „Aerodromi Crne Gore“ AD. Takođe, zakonom se zabranjena privatizacija, ali i valorizacija po modelu dugoročne koncesije, kao i bilo koja druga radnja koja bi značila suštinsko otuđenje „Aerodroma Crne Gore“ AD. Dovođenje do kraja ranije započetog procesa davanja koncesije za korišćenje aerodroma Podgorica i Tivat, bi podrazumijevala upravo to - možda ne suštinsko ali svakako faktičko otuđenje ove kompanije. To svakako ne bi bilo u interesu države, jer je u najmanju ruku neodgovorno da višemilionska dobit, koja je zbog pozicije kompanije zagarantovana, umjesto u njen razvoj, ili pak državni budžet, završava na računima drugih kompanija, odnosno stranih koncesionara.

Finansijske analize pokazuju da „Aerodromi Crne Gore“ AD imaju finansijski kapacitet za obezbjeđivanje značajnih kreditnih sredstava, koja bi se iskoristila za investiranje u gradnju novih terminala i rekonstrukciju i proširenje manevarskih površina, koja bi se uredno vraćala iz neto profita kompanije, koji je svake godine značajan. Jedan od potencijalnih modela, u cilju neophodnog unaprjeđenja poslovnih performansi može biti i dokapitalizacija, odnosno ulazak renomiranog partnera kao manjinskog akcionara. Svaka od pomenutih opcija je bolja od privatizacije ili dugoročnih aranžmana kojima se gubi kontrola nad jednim od najvažnijih državnih privrednih subjekata.

Podsjećanja radi, JP Aerodromi Crne Gore osnovano je 1999. godine, a od 2003. godine, rukovodi međunarodnim aerodromima u Podgorici i Tivtu, koji su do tada bili u vlasništvu JAT-a. Od samog osnivanja, društvo je konstantno napredovalo i raslo, što se ogleda u infrastrukturnom razvoju, porastu saobraćaja u smislu povećanja broja putnika, operacija vazduhoplova i destinacija sa kojima su crnogorski aerodromi povezani. te u stabilnom finansijskom poslovanju oličenom u pozitivnom poslovnim rezultatu na kraju svake finansijske godine. Broj putnika opsluženih na aerodromima je porastao sa 605 hiljada u 2003. godini na preko 2,6 miliona u pretkriznoj 2019. godini, koja se može uzeti kao referentna. U 2019. godini, „Aerodromi Crne Gore“ AD

su opslužili i 14.533 vazduhoplova, dok je taj broj u 2003. godini bio 5531. U ukupnom prometu aviona u 2019. godini na aerodromima Podgorica i Tivat učestvovalo je više od 50 avio-kompanija, od kojih trinaest u redovnom saobraćaju. Sa oba aerodroma se saobraćalo na oko 70 destinacija. Profit ove kompanije prije oporezivanja je u 2003. godini iznosio 961 hiljada eura a u 2019. godini preko 15 miliona eura.

U cilju dugoročnog definisanja razvoja i infrastrukturnih aktivnosti, 2006. godine usvojen je Master plan razvoja aerodromskog preduzeća za period do 2023. godine. Iste godine otvorena je nova terminalna zgrada na Aerodromu Podgorica i rekonstruisana terminalna zgrada na Aerodromu Tivat. Aerodrom Podgorica je 2007. godine, od strane ACI (Airports Council International) - svjetske organizacije koja predstavlja aerodrome, proglašen za najbolji aerodrom do 1 milion putnika. 2013. godine. Odlukom Vlade Crne Gore iz 2013. godine, osnovano je jednočlano akcionarsko društvo za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju "Aerodromi Crne Gore" AD. Prilikom transformacije Društva iz javnog preduzeća u akcionarsko društvo, od strane renomirane konsultantske kuće KPMG urađena je i procjena vrijednosti imovine, i ista je na dan 31.10.2012. godine iznosila 101,5 miliona eura. Imajući u vidu promjenu trendova na globalnom nivou, koja se odnosi na avio saobraćaj, te potrebe vazduhoplovne industrije i putnika kao krajnjih korisnika vazduhoplovnih usluga, 2011. godine, od strane Vlade Crne Gore usvojen je novi Master plan razvoja Aerodroma Crne Gore do 2030. godine, kao revizija već postojećeg. Pored navedenog strateškog dokumenta, 2013. godine usvojena je i Državna studija lokacije za Aerodrom Tivat, kojom su stvorene pretpostavke za dalji infrastrukturni razvoj ove vazdušne luke, kao i Lokalna studije lokacije za Aerodrom Podgorica, koja je usvojena 2018. godine.

III Usaglašenost sa evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Za ovaj zakon ne postoji obaveza usaglašavanja sa evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim konvencijama.

IV Objašnjenje osnovnih pravnih instituta

Odredbama članova od 1 do 5 definiše se svrha zakona, a to je očuvanje strateških nacionalnih interesa u oblasti aviosaobraćaja.

V Finansijska sredstva za sprovođenje zakona

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva.